

ceant. Item coniugata ultra hoc generat et nutrit filios ad laudem et servitium dei. et intendit cure domesticæ. et prouidet necessitatibus propriis et proximorum. que omnia pertinent ad vitam activam. et sunt omnia meritoria cum sunt ex charitate et debite ordinantur. et sic posset magis mereri. et per consequens melior fore. Secundo mirantur homines rem magnam. et sic virginitas est donum magnū. De qua Cassianus in libro collationum. Maior est virtus castitatem tenere quam demones expellere. Nōne magnū si ex homine fieret angelus. et sic virgines sunt homines et angeli terrestres. de qua Hieronymus. In carne propter carnem vivere plene est angelica vita quam humana. Cui consonat Augustinus. Que maior gloria super terram quam in carne corporali ducere vitam angelicam. et nunc in valle miserie in carne sua tenere quam alij non possunt habere vitam beate. De qua Iulianus. In resurrectione non nubet neque nubent. sed erunt sicut angeli dei. Iohannes Ambrosius. de virginibus. Maior est victoria virginum quam angelorum. angelus sine carne vivit. virginis in carne triumphat. Tercio mirantur homines rem pulchram. et sic virginitas. De qua Augustinus. Fulgida virginitas. gemma virtutum. germana angelorum. lux animarum. lampas ecclesiarum. Nam sicut lampas illuminat habitaculum et facit locum diu sic virginitas vitam virtuosam. Iohannes Christus amat pulchritudinem virginitatis. de qua Ambrosius. de virginibus. Pulchritudinem maiorem quam potest existimare virginitatem decoris quam amat a rege. probat a iudice. Quia virginitas amat a Christo dicit Beda super Iulianum. Sicut Christus in summa pace natus est ut se pacem diligere ostenderet. ita de virgine natus est ut virginitatem se diligere demonstraret. propter quod dicit Damascenus. Quanto angelus homini superior tanto virginitas est nuptijs honorabilior. Iohannes Protherius. xxij. Qui diligit cordis mundiciam habebit regem amicum. Et sic beata margaretha. ut habetur in eius legenda.

De divisione apostolorum. Sermo cj.

**E**legivos ut eatis et fructum afferatis Iohannes xv. Dicunt naturales perfertim marciannus. quod sol qui est rex planetarum in medio extrinsecos radios de se mittit ex quibus superiora. et inferiora illuminantur. Spiritualem. per solē intelligit Christus Malachias. vii. Orset vobis timoribus dei sol iustitie. qui est rex. non solum omnium stellarum. sed omnium creaturarum et causa superiorum et inferiorum. ut habetur de summo. tri. et fide catholica. firmiter credimus. Hic emisit a se bisseos radios. id est duodecim apostolos qui bene radijs compantur. quia soli solis est longe lateque diffundere. sic fides apostolorum pervenit usque mundum. per xvij. In omnem terram exiit sonus eorum. Et qui sol emittit radios lucis. tunc dormientes excitat. infirmi melius habent. Item Matheus. v. Vos estis lux mundi. Super quo basiliscus. adveniente luce egritudinis et dolores alleviantur. homines a somno excitantur. aures gratulantur bestie ad latibilia fugiunt sic sicut adveniente fide apostolorum mundus fuit melioratus in fide. in bonis operibus fecunda tus. a peccatis alleviatus. a negligentie somno excitatus. ad celestium preceptorum adiutus. a peccatis demonum expulsum. Hec emissio. xvij. apostolorum figurat. Num. xij. i. moyses. qui emisit. xvij. viros ut consideraret terram promissionis ut ad eam ceteri populum adduceret Spiritualem per moysen intelligit Christus. qui hodie solenes. xvij. viros misit ut iudeis

et gentilibus diceret de fertilitate terre promissionis. id est regni celestis. ut ad habundantes provocaret. Iohannes canit ecclesia. Duodecim iudices non ab uno sed in unum divisum. ut divisos in unum colligeret. de qua thema. In summa evangelij duo innunt. Primum electio specialiter gratiosa ibi Elegivos. secundo fructificatio spiritualis et gloriosa ibi. ut caris et fructum afferatis. De primo dicit. Elegi vos. De hac electione dicit Ephesius. i. Elegit nos ante predestinationem mundi ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in charitate. Secundum Christus elegit eos primum ut populum suum pasceret. figurat. iij. Reg. x. Salomon elegit. xvij. perfectos ex omni gente israel ut cibaria domui sue prouideret. Sic Christus de cetero ait. Deum. viij. Non in solo pane vivit homo et vivere. iij. Mittam vobis pastores secundum cor meum qui pascant vos scientia et doctrina. Iohannes dixit petro. Iohannes. vlti. Pisce oves meas. Secundo elegit eos ut testimonium darenti prohiberet. Actus. j. Accipietis virtutem superne mentis spiritus sancti in vos et eritis mihi testes in omni iudea et samaria usque ad ultimum terre. Iohannes figurat per. xvij. lapides allatos de iordane fluvio Iohannes sue. iij. Nam lapis est firmus et durus. et sic ipsi firmi et duri in testimonio veritatis. de qua Augustinus. ad voluisti animum. Quondam erat timidus ante adventum spiritus sancti. sed post in perfessione fidei facti sunt fortes per martyrium in testimonio Christi. Tercio elegit eos ut miracula facerent Matheus. x. Convocatis discipulis. xvij. discipulis dedit eis potestatem super omnia demonia. et ut languidos curarent Augustinus. i. finem de apostolis. Dedit eis potestatem super naturam ut eam curarent. super demones ut eos vincerent super elementa ut ea mutarent. super mortem ut ipsam preternerent. super angelos ut corpus Christi consecrarent. quia tunc in primitiva ecclesia necessaria erant miracula propter perversionem incredulorum. Iohannes figurat per. xvij. portas hierusalem Apocalypsis. xxi. Nam sicut per portas fit ingressus in civitatem. sic per apostolorum miracula in fide. Iohannes. de summo bo. li. j. c. j. Tunc signa faciebant exteriora ut fides roboraretur interior. signatorem mundi fecit deus per eos. De quo Bernardus. in epistola ad fratres de monte. Licet magna miracula in terris dominus gessit. hoc tamen maximum super omnia emisit et cetera illustravit. quia in paucis simplicibus totum mundum et omnem sapientie eius altitudinem sibi subiugavit. Ambrosius. super lucam. Non misit sapientes. nobiles et divites. sed piscatores. ne fides catholica ascriberetur potentie et divitiis mundi. cum gladio verbi dei. non corporali. De quo ad Ephesios. vi. Assumite gladium spiritus. De quo acutissime penetrat Ambrosius. de virginibus. Bonus gladius verbum dei qui scrutator cordium et renum dividit mundanum a mundo. Quarto eligi eos ut electos de terra meterent. quia legit Apocalypsis. xviij. Angelus exiit de templo clamans voce magna ad sedentem super nubes. Mitte falcem tuam et mete. quia venit ut metat. quoniam maturavit messis terre. Et misit ille qui sedebat super nubem falcem suam super terram et messuit eam. Spiritualem. Falx secundum Raymonem super Apocalypsis. est predicatio. sed angelus est predicator. precipue significat predatores magnos scilicet apostolos qui hodie cum falce predicationis missi sunt in universam terram. quia illa fuit hora debita missionis. ut patet in petro. qui una die messuit tria milia hominum. alia die quinq; milia. ut patet Actus. ij. et. iij. Cum quibus veniet in die iudicii portans

## De diuisione apostolorum

manipulos suos. et dicit ad dominum illud **Can. v.** **M**essui mirram meam cum aromatibus meis. et tunc mercedem accipiet. iuxta illud **Job. iij.** Qui meret mercedem accipiet et congregat fructum in vitam eternam. Ita dicendum de ceteris apostolis qui terram domini fideliter messuerunt. **Sed Lu. x. dicitur** Rogate dominum messis ut mittat operarios in messes suas. messis multa. operarii autem pauci **Gre. in omel.** Mundus sacerdotibus plenus. sed in messe dei rarus inuenitur bonus operator. Officium sacerdotale accepimus. sed opus sacerdotum non implemus. **Johan. iij.** Regiones albe sunt ad messum. sed sacerdotes non prepediunt illud. **Isa. vi.** De mihi qui tacui. ad **Choz. ix.** De mihi si non euangelisauero. quod dicitur mihi in iudicio cum videbunt petri cum iudeis et romano populo. **Paulum cum grecis et gentilibus.** **Bartholomeum cum indis.** **Silvium thomam et mathiam cum ytaliciis.** **Gre.** Quid dicturi sumus cum ad dominum vacui veniemus? **Hic pastores vocati sumus.** ibi gregem non ducimus. **Quinto eliguntur ut secum in iudicio sederent.** **Idcirco figurati sunt.** **lij. Reg. vij.** Duodecim leunculi circa thronum salomonis erant sculpti. et significat. **xij. apostolos.** **Mat. xix.** Vos qui reliquistis omnia sedebitis super sedes duodecim. **Idcirco secundo subiungitur** fructificatio spiritualis et gloriosa. ibi. ut earum et fructum afferatis. **Dicuntur naturales.** inter omnia volatilia tam domita quam indomita non est aliquid ita sepe afferens fructum sicut colubae domite. nam interdum duodecies in anno. Sic sancti apostoli sunt dicti colubae **Mat. x.** Estote simplices sicut colubae nam colubae proserunt alios pullos pascit. sic apostoli equitatem verbum dei predicabant iudeis et gentilibus. de quo apostolus ad **Roma. i.** Grecis barbaris sapientibus et in sapientibus etc. **Secundo laqueum non cauet ut escam sibi acquirat.** sic apostoli vineula et carceres non timebant lucra avaritiae facerent. **Qui Act. v.** Ibant apostoli gaudentes a conspectu populi. quam digni habiti sunt pro nomine christi promissionem pati. de quo dicit **Act. xxi.** Non solum alligari sed etiam paratus sum mori pro nomine christi. **Tercio comparantur colubae propter fructuum pluralitatem.** de quo dicitur **Idcirco fructum afferatis.** et fructus vestri maneat. **Nam. xij. apostoli sunt** duodecim exploratores. **Qu. xlij.** qui portauerunt triplices fructus de terra promissionis. scilicet malagranata. ficus et botros. **Primo malagranatum** quod durum habet corticem. sed intus grana suavia. Et significat fidem in qua est dura cortex sacramenti. durum enim est credere quod sub forma panis latet totus christus. **Unde Job. vi.** Durum est hic fimo. et tamen dulcia grana sunt ibi. id est eterna gaudia. **Qui crediderit et baptizatus fuit** hic saluus. erit **Mat. vi.** Secundo apportauerunt ficum. qui totus suavis est et comestibilis. et significat spem quam tota gaudia eterna degustando delectat. **Qui Ro. v.** Spes non confundit. et ad **Ro. viij.** Spe enim salui facti sumus. **Tercio apportauerunt botrum.** scilicet charitatem que nos inebriat ut oliviscamur miseriis huius mundi. **Unde Can. j.** Bibite charissimum inebriamini sicut vino charitatis. Ille fructus manet **j. Chozinth. xij.** Charitas non excidit. **Glosa. j.** de ficiet. propter quod fructuositate apostoli assimilantur omnibus **Mat. x.** Ecce mitto vos sicut oves. dicit **Isid.** Quis inter omnia quadrupedia affert fructum in omnibus. scilicet in carne. pelle et pilis. in fimo sic et apostoli. **Idcirco propter** communitatem fru-

ctuum comparantur celo. ut canit ecclesia. **Hi sunt celi in quibus christe habitas.** Nam sicut stellas celi numerare non possumus. sic nec fructus virtutum apostolorum exprimere sufficimus. Et sicut a celovenit lumen. sic ab ipsis venit nobis lumen fidei. ut hodie canit ecclesia. **Advenit hodie portantes faciem et illuminantes patriam.** scilicet lumen fidei. Nam ipsi sunt duodecim sacerdotes qui extraxerunt duodecim lapides de flumine iordanis. scilicet duodecim articulos fidei de flumine sacre scripture. Nam petrus extraxit primum lapidem. id est primum edidit articulum fidei dicens. **Credo in deum patrem omnipotentem.** **Andreas secundum dicens.** et in Iesum Christum filium eius unicum dominum nostrum. **Jacobus tertium dicens.** **Qui conceptus est de spiritu sancto. natus ex maria virgine.** **Johannes quartum dicens.** passus sub pontio pilato. crucifixus mortuus. et sepultus. **Philippus quintum.** descendit ad inferna. tertia die resurrexit a mortuis. **Bartholomeus sextum.** ascendit ad celos sedet ad dexteram dei patris omnipotentis. **Thomas septimum.** inde venturus est iudicare vivos et mortuos. **Matheus octavum.** Credo in spiritum sanctum. **Jacobus nonum.** sancta ecclesia catholica. sanctorum communione. **Symon decimum.** remissionem peccatorum. **Thaddeus undecimum.** carnis resurrectionem. **Matthias duodecimum et ultimum.** vitam eternam Amen. **Hi sunt** duodecim lapides nobilissimi de flumine iordanis. scilicet de deitate et humanitate. nam sicut iordanis componitur a tor et dan. sic christus ex duabus naturis. scilicet deitate et humanitate. **Idcirco figurantur per duodecim fontes in helym.** **Exodi. xv.** ex quibus biberunt filii israel. scilicet omnes fideles. **Item preter hunc fructum fidei ad hunc annulerunt triplicem fructum.** scilicet patientie. caritatis. et caritatis. **Primo fructum patientie.** id est significant per oves que patienter sustinent tormenta illata. sicut ipsi ut dixit salvator **Lu. xxi.** In patientia vestra possidebitis animas vestras. **Sed bene pauci sunt nunc sequentes eorum exempla.** quod querit **Aug.** **Quis dolendus** quod apostoli nec minis nec tormentis potuerunt a charitate dei separari. nos vero interdum ociosa fabula et vilia opera. propter hoc **Gre.** Omnia bona prius gesta perfundimus. **Idcirco hortat nos ad patientiam beatus Aug.** dicens **Noli murmurare fili filii flagellus dei.** quod quod pateris medicina est et non pena. noli repellere flagellum si vis consequi dei regnum. **Secundo attulerunt fructum mansuetudinis.** et mansuetudinis. ut docuerunt eos christus **mat. xi.** Discite a me quia mitis sum et doctus. **Mittas est autem dulcedo quam non vicit amaritudo malum pro malo non reddit.** et hoc est necessaria ad eternam vitam consequendam. de quo **Amb. sup. Lu.** Cum deposueris omne peccatum. necesse est ut mitis sis. quod potest eare sceleribus nisi fueris mitis et mansuetus. **Tercio attulerunt fructum charitatis** et in charitate mortui sunt pro christi nomine et hoc est maximum ut dicit **Aug.** **Hec est perfecta charitas** ut quis mori pro christo sit paratus. de quo **Aug.** **Tanto amor altior quanto ad mortem paratior.** **Hi sunt fructus de quibus apostolus ad Ro. vi.** Dabitis fructus in sanctificationem. **Idcirco a nobis merito sunt honorandi.** **Idcirco videmus quod isti qui a terrenis regibus honorantur illis etiam a sanctis honorantur**

pedit. sic apli valde honorant a rege glie. ps. cxxxv. **A**mis honorati sunt amici tui deus. Na dixit eos lucē mudi. **M**ar. v. Vos estis lux mudi. **D**i estis Basili. **V**enite luce diei egredies allentant hoies de sono excitant. **I**te honorant eos magnā prātem eis pferēdo. **D**e q. **A**ug. **D**edit eis prātem sup naturā vt eā curaret. sup demōes vt eos expelleret. vīs. ppe qd eos honorare debem. **I**te sūt honoradi. qz iā apud deū nos oionib. suis ptegnunt. nā h faciūt alijs scī. a fortiori apli. **I**ō. **B**ef. in fimo ne de vigilia pthebescas. **S**i potētes fuerūt in terris et orauerūt p pctorib. nūc ampli in cel. quia nūc verius cogitāt miserias nras apud pfem. qz illa patria charitatē nō minuit s. augmentat. **Q**uarto honoradi sūt p ceteris. qz iudices nri erūt in extremo iudicio. de q. **M**ar. xix. Vos q reliqst oia sedebitis iudicātes duo deciz trib. **I**sr. **A**ban. i. vntueritatē iudicādoz. **A**rch. dīc trib. **I**sr. i. iudeos pcpue. qz vīstis miracul. et audita p dicatione dei et discipuloz credē noluerūt. iō ait dñs **M**at. x. **A**mē dico vob q nō recepit vos tolerabilis erit terre so domoz et gomorreoz qz huc ciuitat. **I**te ipsi specī aliter iudicabūt iudeos. et testes erunt ptra suos et eccle pectores **M**ar. xij. **S**i ego in beelzebub eijcio demonta. filij vī in q eijciūt. iō iudices vestri erūt. **G**lo. nō potētia s. opatōe q deo attribuit. et q vos eijciēt in beelzebub. **G**l. **D**icēs. tñ dī **I**oh. v. **P**ater oē iudiciū dedit filio. quō tūc iudicabūt apli. **A**nder alex. de hales. **Q**uod iudicādi est qnuplex. **P**rimo autoritatis absolute. de q. **J**. **R**e. ij. **D**ñs iudicabit fines terre. **I**llo mō iudicabit tota trinitas. **S**cōs modus ē autoritat. et ptātis delegate seu platōis ad finē. et sic xps iudicabit fm q homo **I**oh. v. **P**ē iudiciū dedit filio. **T**ercius modus ē excellētie et dignitatis affessorie. quō iudicabūt apli et viri pfecti. nō vt xpo cōsulerēt. **R**om. xj. **Q**uis piliarius eius fuit. s. vt duodecim sedes. et specīali dignitate q iudici psequiores erūt. q ppe cū hīc abiecti fuerūt. iō ibi eminētiores erūt. **Q**uartus approbationis. quō iudicabunt oēs sancti ap. pbātes diuinā sniam ptra pctorēs. imo filius ptra patrē. **J**. **C**hoz. vj. **N**escitis qz angelos iudicabim. **Q**uīus ppatōis iudicādoz culpā manifestādo sic iudicabūt min. mali vel etiaz mali **M**ar. xij. de nīnīu. **E**x q p3 q angeli nō iudicabūt nisi iudicio approbatiōis. et nō sic afflores. qz tales dūt esse pfortes in natura. **N**ec isti afflores erūt ppter necessitatē et pīlū dandū vt dīcū est. s. dignitates nec ibi p pctoribus intercedēt nec angeli nec sancti. sicut solebāt. s. approbābūt sniam iudicē ptra pctorēs. **C**ām aut qre apli iudicabūt modo p dīcto assignat **C**hūf. omel. xxvij. **F**uturū erit in die iudicij q dīcēt iudei. dñe nō cognūm filij tuū. qz pōt viderē thesaur. i terra. solē nube rectū. **A**ndebūt apli et nos sum. hoies sic et vos. nos pscatores et rustici. vos scribe et sacerdotes i plebe. vos scripturā pre oculis habuistis. nos anteq miracula ei. videbamus cognouim. eū. vos aut post tantaz vntū testimonija intelligere nō poteratis. et sic erunt ad magnā infidelitū confusione. **E**cce qualis sanctor. aploz leticia quando cū tot milibus apparebunt. quos vīa veritatis docuerūt. veniet **P**etrus cū an

thochia et roma. **P**aulus cū grecia. **A**ndreas cū achata. **I**deo canit ecclesia. **E**xultet celū laudib. resulter terra gaudijs aploz gloriā sacra canunt solē nia. **E**t cū iudei aduenerit xps in fine seculi nos sempiterni gaudiū faciet esse picipes. **A**d qd gaudiū nos pducāt ibus xps **A**men.

**D**e sancta maria magdalena **Sermo. cii.**

**E**pit rigare lachrimis

**C**epedes sibi **L**u. vij. **M**ar. i. **I**stori. in de aialibus dicit. **C**yonia cū adulterata fuerit statim volat ad fontē post coitū se lauando. vt veniens ad masculū fetorē non sentiat. alias eā ocideret alijs cōno catīs. sic pbar alexader in lib. de naturis rerū. qz cyconia q appropinquat se lauare volēs et ipse. ipediu. veniēs mascul. cū alijs fetorē adulteri sentit. et ipam occidit. **E**pū. **A**fr. p cyconiaz adulterā intelligit peccatrix aia. de qua **H**iere. iij. **F**ornicata es cū amatorib. mltis. **I**dcirco ad de. lēndū fetorē reqrit q currat ad aquā ptrinōis et lachrimaz. qz dī. **C**hūf. **N**emo fies ad deū accessit q non ipetruit qd postulauit. **I**ō **A**mb. **L**aua te lachrimis. dilue te fletribus. quia **F**in. **H**iero. **O**ro deum lenit. s. lachrima deum cogit. ad miserandū **I**ō **I**ubūngit. **D** humilis lachrima tuū est regnū. tua est potentia. vincis inuicibile. ligas omnipotētem. de quo **H**iere. xxxj. **I**n fletu veniet ad me et in misericordia reducā eos. **P**oc considerans maria magdalena. de qua **A**ugust. **M**aria erat innumeris victoz sordib. plena et inquinata. **I**deo ad fontē pietatis cucurrit. et facta est innoxia. **D**e qua **I**nno. iij. in summa dicit. **V**enit maria ad fontem misericordiarum cum rīso lachrimarum. et cum largo fletu largam eius impetrauit misericordiaz. de quo thema. **E**pit lachrimis rigare pedes et.

**I**n summa euangelij duo innuunt. **P**rimo benigna susceptio marie penitētis. **S**cōdo maligna murmuraio pharisei inuidētis. **P**rimus pater i principio. scdm ibi. videns phariseus. **D**e primo dicit. **R**ogabat ihesum quidam phariseus vt cum illo manducaret. et erat phariseus id est diuisus ab alijs in exteriori apparentia. et nomine religionis gloriabatur. vt hodie ypocrite faciunt. qui sunt foris aurei. intus luto pleni. foris ones. intus lapi. foris humiles. intus superbi. foris mites. int. amarrissimi. de qbus **G**reg. xxij. **m**oral. **C**ūctis apō se in cogitatione tumentibus inest clamor in locutione. amaritudo in silentio. dissolutio in hilaritate. furor in tristitia. inhonestas in locutione. rancor in reprehensione. **I**oh. xij. **N**on veniet in conspectu eius omnis ypocrita. **N**am iste phariseus reprehensibilis erat in tribus sicut omnis ypocrita. **I** **P**rimo erga seipsum male estimando et temerarie iudicando. iudicabat quod ignorabat. credebatur quod non ita erat. sed seipsum decepit. dicebat eam peccatricem immundam abominabilem et deo odibilem. quod iam non erat. **I**deo fall se iudicabat. **N**ā venerat ad xpm peccatrix. s. mox fuerat iustificata. venerat languida. sed mox sana. ta quasi mortua. sed viuificata a vīra. **E**t hoc iudiciū prouenit ex superbia que est reprehensibilis **P**rouer. vij. **I**rogantiā et superbiāz deceptor. **I**ō